

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (šeštoji kolegija) SPRENDIMAS

2015 m. vasario 5 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą — Žemės ūkis — Bendra žemės ūkio politika — Reglamentas (EEB) Nr. 2078/92 — Žemės ūkio produktų gamybos metodai, suderinami su aplinkos apsaugos reikalavimais ir natūralios gamtos plotų išsaugojimu — Ilgalaikis žemės ūkio veiklos nutraukimas žemės ūkio paskirties žemėje, siekiant su aplinka susijusių tikslų — Ūkininkams mokama ir Europos Sąjungos kofinansuojama pagalba žemės ūkio ir aplinkos srityje — Tokios pagalbos gavėjo statusas“

Byloje C-498/13

dėl *Symvoulio tis Epikrateias* (Graikija) 2013 m. rugpjūčio 1 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2013 m. rugsėjo 16 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Agrooikosystemata EPE

prieš

Ypourgos Oikonomias kai Oikonomikon,

Ypourgos Agrotikis Anaptyxis kai Trofimon,

Perifereia Thessalias (Perifereaki Enotita Magnisias)

TEISINGUMO TEISMAS (šeštoji kolegija),

kurį sudaro šeštosios kolegijos pirmininko pareigas einantis A. Borg Barthet (pranešėjas), teisėjai E. Levits ir F. Biltgen,

generalinis advokatas M. Szpunar,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- *Agrooikosystemata EPE*, atstovaujamos *dikigoros P. Giatagantzidis*,
- *Ypourgos Oikonomikon*, *Ypourgos Agrotikis Anaptyxis kai Trofimon* ir Graikijos vyriausybės, atstovaujama I. Chalkias ir E. Leftheriotou,
- Europos Komisijos, atstovaujamos J. Aquilina ir D. Triantafyllou,

* Proceso kalba: graikų.

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 1992 m. birželio 30 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2078/92 dėl žemės ūkio produktų gamybos metodų, suderinamų su aplinkos apsaugos reikalavimais ir kaimo kraštovaizdžio išsaugojimu (OL L 215, p. 85), ir 1996 m. balandžio 24 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 746/96, kuriuo nustatomos išsamios Reglamento Nr. 2078/92 taikymo taisyklės (OL L 102, p. 19), išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas sprendžiant *Agrooikosystimata EPE* (toliau – *Agrooikosystimata*), vienos šalies, ir *Ypourgos Oikonomias kai Oikonomikon* (ekonomikos ir finansų ministras), *Ypourgos Agrotikis Anaptyxis kai Trofimon* (kaimo plėtros ir maisto ministras) ir *Perifereia Thassalias (Perifereaki Enotita Magnisias)* (Tesalijos regionas, Magnisijos rajonas), kitos šalies, ginčą dėl įmonės *Agrooikosystimata* nuomojamos žemės ūkio paskirties žemės neįtraukimo į ilgalaikio žemės ūkio veiklos nutraukimo žemės ūkio paskirties žemėje programą (toliau – ilgalaikio veiklos nutraukimo programa).

Teisinis pagrindas

Reglamentas Nr. 2078/92

- 3 Reglamento Nr. 2078/92 2, 4, 10, 11 ir 12 konstatuojamosios dalys buvo suformuluotos taip:

„kadangi žemės ūkio produktų gamybos Bendrijoje mažinimo priemonės privalo būti naudingos aplinkai;

<...>

kadangi, remdamiesi tinkama pagalbos schema, ūkininkai gali vykdyti tikrą funkciją visos visuomenės labui, nustatydami arba išlaikydami gamybos metodus, suderinamus su vis didėjančiais aplinkos ir gamtos išteklių apsaugos reikalavimais arba su reikalavimais išsaugoti natūralios gamtos plotus ir kraštovaizdį;

<...>

kadangi problemų mastas reikalauja, kad pagalbos schemos būtų taikomos visiems Bendrijos ūkininkams, kurie įsipareigoja ūkininkauti taip, kad saugotų, išlaikytų arba pagerintų aplinką ir natūralios gamtos plotus ir vengtų bet kokio naujo žemės ūkio produktų gamybos intensyvinimo;

kadangi <...> atrodo, kad <...> verta nustatyti schemą, kuri leistų ilgam laikui nutraukti žemės ūkio veiklą žemės ūkio paskirties žemėje siekiant su aplinka ir gamtos išteklių apsauga susijusių tikslų;

kadangi šiame reglamente nurodytos priemonės turi skatinti ūkininkus įsipareigoti ūkininkauti taikant metodus, atitinkančius aplinkos apsaugos ir natūralios gamtos plotų išsaugojimo reikalavimus, ir taip prisidėti prie rinkų pusiausvyros; kadangi šiomis priemonėmis turi būti kompensuotos ūkininkų pajamos, prarastos dėl sumažėjusios gamybos ir (arba) padidėjusių gamybos išlaidų, taip pat atlyginta už vaidmenį gerinant aplinką“. (Neoficialus vertimas)

4 Remiantis Reglamento Nr. 2078/92 1 straipsniu:

„Sukuriamą Bendrijos pagalbos schemą, kofinansuojamą Europos žemės ūkio orientavimo ir garantijų fondo (EŽŪOGF) Garantijų skyriaus, siekiant:

- prisidėti prie pakeitimų, numatytų įgyvendinant bendrą rinkų organizavimą,
- prisidėti prie Bendrijos politikos tikslų žemės ūkio ir aplinkos srityse pasiekimo,
- prisidėti prie deramų pajamų ūkininkams užtikrinimo.

Ši Bendrijos pagalbos schema skirta tam, kad būtų:

- a) skatinamas taršą, kurią lemia žemės ūkio veikla, mažinančių ūkininkavimo metodų naudojimas, o tai, apribojus gamybą, taip pat prisideda prie geresnės rinkų pusiausvyros;
- b) skatinamas ekstensyvinimas, kuris naudingas augalininkystei ir galvijų bei avių auginimui, įskaitant ariamos žemės pavertimą ekstensyviomis ganyklomis;
- c) skatinami žemės ūkio paskirties žemės apdirbimo būdai, kurie suderinami su aplinkos, natūralios gamtos plotų, kraštovaizdžio, gamtos išteklių, dirvožemio ir genetinės įvairovės apsauga ir gerinimu;
- d) skatinama apdirbti apleistus žemės ūkio ir miškų ūkio paskirties žemės plotus ten, kur tai būtina dėl ekologinių, natūralios rizikos arba gaisro priežasčių, ir dėl to išvengti grėsmių, susijusių su gyventojų skaičiaus žemės ūkio regionuose mažėjimu;
- e) skatinama ilgam laikui nutraukti žemės ūkio veiklą žemės ūkio paskirties žemėje, siekiant su aplinka susijusių tikslų;
- f) skatinamas toks žemės plotų valdymas, kad būtų leidžiama į juos patekti visuomenei ir juose leisti laisvalaikį;
- g) atkreipiamas ūkininkų dėmesį į žemės ūkio produktų gamybą, suderinamą su aplinkos apsaugos reikalavimais ir natūralios gamtos plotų išsaugojimu, ir jie to mokomi.“ (Neoficialus vertimas)

5 Šio reglamento 2 straipsnio 1 dalyje buvo numatyta:

„Su sąlyga, kad bus daromas teigiamas poveikis aplinkai ir natūralios gamtos plotams, pagal schemą gali būti numatyta pagalba ūkininkams, kurie įsipareigoja:

<...>

- e) užtikrinti apleistų žemės ūkio ir miškų ūkio paskirties žemės plotų priežiūrą;
- f) mažiausiai dvidešimčiai metų nutraukti žemės ūkio veiklą žemės ūkio paskirties žemėje, siekiant naudoti ją su aplinka susijusiems tikslams, visų pirma biotopų rezervatams ar gamtos parkams įkurti arba hidrologinėms sistemoms išsaugoti;

<...>“ (Neoficialus vertimas)

6 4 straipsnio 1 dalyje buvo nustatyta:

„Metinė išmoka už hektarą arba už sumažintą galvijo vienetą skiriama ūkininkams, kurie bent jau penkeriems metams prisiima vieną ar kelis 2 straipsnyje nurodytus išsipareigojimus pagal atitinkamoje zonoje taikomą programą. Ilgalaikio žemės ūkio veiklos nutraukimo žemės ūkio paskirties žemėje atveju šio išsipareigojimo terminas yra dvidešimt metų.“ (Neoficialus vertimas)

7 Reglamento Nr. 2078/92 5 straipsnyje buvo numatyta:

„1. Siekdamas įgyvendinti šio reglamento tikslus, nustatytus 3 straipsnio 4 dalies ir (arba) zoninių programų bendrosiose reglamentuojančiose nuostatose, valstybės narės nustato:

- a) pagalbos teikimo sąlygas;
- b) pagalbos dydį, atsižvelgiant į gavėjo prisiimtus išsipareigojimus, neteksimų pajamų dydį ir priemonės skatinamąjį pobūdį;
- c) sąlygas, kuriomis 2 straipsnio 1 dalies e punkte nurodyta pagalba už apleistų žemės plotų priežiūrą, nesant ūkininkų, gali būti skirta ir ne ūkininkams, o kitiems asmenims;

<...>

2. Pagalba pagal šį reglamentą negali būti skiriama už žemės plotus, kuriems taikoma Bendrijos žemės ūkio veiklos nutraukimo žemės ūkio paskirties žemėje schema ir kurie naudojami ne maisto gamybai.

<...>“ (Neoficialus vertimas)

8 Reglamentas Nr. 2078/92 buvo panaikintas 1999 m. gegužės 17 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1257/1999 dėl Europos žemės ūkio orientavimo ir garantijų fondo (EŽŪOGF) paramos kaimo plėtrai ir iš dalies pakeičiančio bei panaikinančio tam tikrus reglamentus (OL L 160, p. 80; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 3 sk., 25 t., p. 391) 55 straipsnio 1 dalimi.

9 Tačiau, remiantis Reglamento Nr. 1257/1999 55 straipsnio 3 dalimi, pagal šio 55 straipsnio 1 ir 2 dalis panaikinti reglamentai buvo toliau taikomi veiksams, kuriuos Europos Bendrijų Komisija pagal šiuos reglamentus buvo patvirtinusi iki 2000 m. sausio 1 d.

Reglamentas Nr. 746/96

10 Reglamento Nr. 746/96 1 straipsnyje buvo nustatyta:

„Reglamento (EEB) Nr. 2078/92 2 straipsnio 1 dalyje nurodyta pagalba ūkininkų ūkiams skiriama už išsipareigojimus, kurie daro teigiamą poveikį aplinkai ir natūralios gamtos plotams. Atsižvelgiant į to reglamento 1 straipsnyje nustatytus tikslus, dėl šių išsipareigojimų gamybos metodai turi tapti labiau suderinami su aplinkos apsaugos reikalavimais ir taip būtų prisidedama prie geros žemės ūkio praktikos gerinimo.“ (Neoficialus vertimas)

Sprendimas 2000/115/EB

- 11 1999 m. lapkričio 24 d. Komisijos sprendimo 2000/115/EB dėl rodiklių apibrėžimų, žemės ūkio produktų sąrašo, apibrėžimų išimčių ir regionų bei rajonų, taikytinų atliekant žemės ūkio valdų struktūros tyrimą (OL L 38, 2000, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 3 sk., 28 t., p. 241), I priede „Bendrijos žemės ūkio valdų struktūros tyrimuose taikomų rodiklių apibrėžimai ir paaiškinimai“ žemės ūkio valda apibrėžta taip:

„Techniškai ir ekonomiškai nepriklausomas, atskirai valdomas vienetas, gaminantis žemės ūkio produktus. Ūkis gali gaminti kitus papildomus (ne žemės ūkio) produktus ir teikti paslaugas.“ (Neoficialus vertimas)

- 12 Pagal šio priedo B/1 punktą:

„Ūkio turėtojas yra fizinis asmuo, fizinių asmenų grupė arba juridinis asmuo, kurių sąskaita ir kurių vardu ūkis valdomas ir kurie juridškai ir ekonomiškai atsakingi už ūkį, t. y. tie, kurie imasi su ūkiu susijusios ekonominės rizikos. Turėtojas gali būti ūkio savininkas, būti jį išsinuomavęs, naudotis juo ilgalaikės nuomos (*emphyteusis*) teisėmis, turėti uzufukto teisę arba būti patikėtinis. Visi kolektyvinės valdos partneriai, dalyvaujantys dirbant ūkio darbus, laikomi ūkio savininkais.“ (Neoficialus vertimas)

Pagrindinė byla ir prejudicinis klausimas

- 13 *Agrooikosystimata* įsteigta kaip ribotos atsakomybės bendrovė, kurios veiklos tikslas yra, be kita ko, programų ir projektų, susijusių su natūralios ir žemės ūkio aplinkos apsauga, atkūrimu ir gerinimu, studijos ir vykdymas, aplinkos apsaugai skirtų iniciatyvų ir veiksmų rengimas, poveikio aplinkai vertinimo atlikimas, kaimo plėtros programų studijos ir įgyvendinimas.
- 14 1997 m. *Agrooikosystimata* Magnisijos rajone išsinuomojo 237,4 hektaro žemės, siekdama ten kurti, be kita ko, biotopus ir ekologiškus parkus.
- 15 1998 m. sausio 26 d. *Agrooikosystimata* su šio rajono kaimo plėtros agentūros vadovu, atstovaujančiu kaimo plėtros ir maisto ministru, pasirašė žemės naudojimo sutartį pagal Reglamente Nr. 2078/92 numatytą ilgalaikio veiklos nutraukimo programą.
- 16 Nagrinėjama žemė nuo 1998 m. buvo įtraukta į šią programą dvidešimčiai metų. *Agrooikosystimata* prisiėmė įvairių išpareigojimų, susijusių su kontroliuojamu minėtoje programoje numatytų tikslų vykdymu, o už tai gavo bazinę finansinę pagalbą už hektarą ir penkerių metų laikotarpiu mokamą papildomą pagalbą už gamtos parko sukūrimą.
- 17 2005 m. birželio mėn. Centrinis ilgalaikio veiklos nutraukimo programos kontrolės Graikijos teritorijoje komitetas nusprendė, kad, nepaisant to, jog ši žemė gali būti įtraukta į minėtą programą, *Agrooikosystimata* neatitiko sąlygų, kad galėtų būti minėtos pagalbos gavėja.
- 18 Šio komiteto nuomone, ilgalaikio veiklos nutraukimo programoje gali dalyvauti fiziniai ir juridiniai asmenys, kurie jų žemės ūkio paskirties žemės įtraukimo į šią programą metu iš žemėje, kuri gali būti įtraukta į minėtą programą, jų vykdomos žemės ūkio veiklos gaudavo pajamų, kurių galėjo nebegauti dėl suplanuoto gamybos sumažėjimo arba gamybos išlaidų padidėjimo.
- 19 Tačiau minėtoje programoje negali dalyvauti fiziniai ir juridiniai asmenys, kurie jų žemės ūkio paskirties žemės įtraukimo į šią programą metu dėl jų ūkio pertvarkymo neprarado pajamų, tuo labiau juridiniai asmenys, kurie buvo įsteigti siekiant komercinio tikslo – įgyti teisę gauti minėtoje programoje numatytą finansinę pagalbą dėl to, kad į tą programą įtraukta žemės ūkio paskirties žemė, kurią jie nuomojosi ar ketino nuomotis tuo tikslu.

- 20 Manydamas, kad *Agrooikosystimata* buvo įsteigta kaip komercinė bendrovė, kad ji, įtraukus nagrinėjamą žemę į ilgalaikio veiklos nutraukimo programą, neprarado pajamų ir kad, be to, ši žemė buvo išsinuomota ir įtraukta į šią programą siekiant komercinio tikslo – gauti pelno, o tai prieštarauja Reglamento Nr. 2078/92 nuostatoms, Centrinis ilgalaikio veiklos nutraukimo programos kontrolės komitetas nusprendė, kad minėta žemė į šią programą įtraukta nepagrįstai ir turi būti iš jos pašalinta.
- 21 Todėl 2007 m. lapkričio 14 d. Magnisijos rajono administracijos kaimo plėtros agentūros direktoriaus sprendimu žemės naudojimo sutartis, kurią kaimo plėtros ir maisto ministras buvo sudaręs su *Agrooikosystimata*, buvo nutraukta, o atitinkama žemė pašalinta iš ilgalaikio veiklos nutraukimo programos.
- 22 Tą sprendimą *Agrooikosystimata* apskundė. *Dioikitiko Efeteio Larisas* (Larisos apeliacinis administracinis teismas) ji, be kita ko, teigė, kad iš Reglamento Nr. 2078/92 2 straipsnio 1 dalies ir Reglamento Nr. 746/96 2 straipsnio 1 dalies, taip pat iš 1989 m. spalio 26 d. Komisijos sprendimo 89/651/EEB dėl rodiklių apibrėžimų ir žemės ūkio produktų sąrašo atliekant žemės ūkio valdų struktūros Bendrijos tyrimus 1988–1997 m. laikotarpiu (OL L 391, p. 1) ir Komisijos sprendimo 2000/115 matyti, jog asmenys, gaunantys pagalbą pagal ilgalaikio veiklos nutraukimo programą, yra ūkininkai, fiziniai arba juridiniai asmenys, nesvarbu, ar jie yra savininkai, ar nuomininkai, ir neatsižvelgiant į tai, ar jie užsiima žemės ūkio veikla jau veikiančiuose ūkiuose, kuriuose vykdoma žemės ūkio veikla, iš kurios gaunamos pajamos. *Agrooikosystimata* teigimu, būtent dėl galimybės naudoti atitinkamą žemę pagal jos paskirtį netekimo ūkininkui mokama Reglamente Nr. 2078/92 numatyta finansinė kompensacija.
- 23 *Dioikitiko Efeteio Larisas* nusprendė, kad iš reglamentų Nr. 2078/92 ir 746/96 matyti, jog ilgalaikio veiklos nutraukimo programoje gali dalyvauti tik tie asmenys, kurių pagrindinė profesinė veikla yra žemės ūkis ir kurių pajamos, gaunamos iš programoje galinčių dalyvauti ūkių, sumažėja dėl jų prisiimtų išpareigojimų ir apribojimų. Manydamas, kad *Agrooikosystimata* nevykdo jokios žemės ūkio veiklos ir dėl ilgalaikio veiklos nutraukimo nagrinėjamoje žemėje nepatyrė jokios iš žemės ūkio veiklos gaunamų pajamų netekties, minėtas teismas nusprendė, kad ši bendrovė neatitinka sąlygų, leidžiančių jai dalyvauti šioje programoje, kiek tai susiję su šia žeme.
- 24 Todėl *Dioikitiko Efeteio Larisas* atmetė *Agrooikosystimata* skundą.
- 25 Pareiškėja pagrindinėje byloje, kuri minėtą teismą kaltina tuo, kad šis rėmėsi klaidingu reglamentų Nr. 2078/92 ir 746/96 aiškinimu, pateikė kasacinį skundą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui.
- 26 Manydamas, kad sprendimas pagrindinėje byloje priklauso nuo minėtų reglamentų išaiškinimo, *Symvoulío tis Epikrateias* (Valstybės Taryba) nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šį prejudicinį klausimą:

„Ar pagal reglamentais Nr. 2078/92 ir 746/96 nustatytą sistemą reikalaujama, kad ilgalaikio veiklos nutraukimo programos dalyviai turėtų ūkininko statusą, ar pakanka to, kad jie prisiimtų ekonominę riziką už atitinkamo ūkio, už kurį jie yra atsakingi, valdymą?“

Dėl prejudicinio klausimo

- 27 Savo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės nori sužinoti, ar Reglamentu Nr. 2078/92 nustatytos ilgalaikio veiklos nutraukimo programos dalyviai privalo turėti ūkininko statusą, ar pakanka to, kad jie prisiimtų ekonominę riziką už atitinkamo ūkio, už kurį jie yra atsakingi, valdymą.

- 28 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teisme *Agrooikosystimata* ginčija *Dioikitiko Efeteio Larisas* pateiktą reglamentų Nr. 2078/92 ir 746/96 aiškinimą, pagal kurį minėtoje programoje gali dalyvauti tik tie asmenys, kurių pagrindinė profesinė veikla yra žemės ūkis ir kurių pajamos, gaunamos iš programoje galinčių dalyvauti ūkių, sumažėja dėl jų prisiimtų išpareigojimų ir apribojimų.
- 29 *Agrooikosystimata* teigimu, iš Reglamento Nr. 2078/92 2 straipsnio 1 dalies, kurios versijoje graikų kalba kaip reglamentu nustatytos pagalbos schemos adresatai nurodomi „κατόχους γεωργικών εκμεταλλεύσεων“ (ūkių savininkai), matyti, jog tam, kad būtų galima dalyvauti ilgalaikio veiklos nutraukimo programoje, ūkininko statuso nereikalaujama.
- 30 *Agrooikosystimata* šiuo klausimu tvirtina, kad minėtu reglamentu atskiriamos sąvokos „γεωργοί“ (ūkininkai) ir „κατόχους γεωργικών εκμεταλλεύσεων“ (ūkių savininkai). Jos teigimu, pastaroji sąvoka, kuri yra platesnė nei pirmoji, turi atitikti Sprendimo 2000/115 I priedo B/1 punkte pateiktą apibrėžtį, t. y. „fizinis asmuo, fizinių asmenų grupė arba juridinis asmuo, kurių sąskaita ir kurių vardu ūkis valdomas ir kurie juridiskai ir ekonomiškai atsakingi už ūkį, t. y. tie, kurie imasi su ūkiu susijusios ekonominės rizikos“.
- 31 Pažymėtina, kad įvairios kalbinės Reglamento Nr. 2078/92 2 straipsnio 1 dalies versijos skiriasi.
- 32 Iš tiesų, šios nuostatos versijose graikų, prancūzų, italų ir nyderlandų kalbomis, siekiant apibrėžti šiame reglamente numatytos pagalbos schemos adresatus, vartojama sąvoka „ūkio savininkas“, o minėtos nuostatos versijose ispanų, vokiečių ir anglų kalbomis vartojama sąvoka „ūkininkas“.
- 33 Šiuo klausimu primintina, kad, remiantis nusistovėjusia teismo praktika, Sąjungos teisės nuostatos turi būti aiškinamos ir taikomos vienodai, atsižvelgiant į versijas visomis Sąjungos kalbomis, o esant skirtumų tarp įvairių kalbinių Sąjungos teisės akto versijų atitinkama nuostata turi būti aiškinama atsižvelgiant į teisės akto, kurio dalis ji yra, bendrą struktūrą ir tikslą (žr. Sprendimo *GSV, C-74/13, EU:C:2014:243, 27* punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 34 Nors nagrinėjamu atveju, siekiant apibrėžti atitinkamos pagalbos schemos adresatus, versijose graikų, prancūzų, italų ir nyderlandų kalbomis Reglamento Nr. 2078/92 2 straipsnio 1 dalyje vartojama sąvoka „ūkio savininkas“, o ne „ūkininkas“, šių dviejų sąvokų prasmė, kaip matyti iš šio reglamento struktūros, yra ta pati.
- 35 Tai matyti tiek iš Reglamento Nr. 2078/92 preambulės, kurios kiekvienoje iš šio sprendimo 32 punkte paminėtų kalbinių versijų vartojamas terminas „ūkininkas“, o ne „ūkio savininkas“, įskaitant tuos atvejus, kai, be kita ko, 4 ir 12 konstatuojamosiose dalyse nurodoma, kad „ūkininkai“ yra šiuo reglamentu nustatytos pagalbos schemos adresatai, tiek iš šio reglamento 1 straipsnio, pagal kurį šios pagalbos schemos tikslas – prisidėti prie deramų pajamų „ūkininkams“ užtikrinimo.
- 36 Tokį aiškinimą patvirtina su apleistais žemės plotais susijęs Reglamento Nr. 2078/92 5 straipsnio 1 dalies c punktas, iš kurio matyti, kad šio reglamento 2 straipsnio 1 dalyje numatyta pagalba kitiems asmenims, ne ūkininkams, galėjo būti skirta tik tuo atveju, jei nebūdavo ūkininkų, galinčių užtikrinti apleistų žemės ūkio arba miškų ūkio paskirties žemės plotų priežiūrą.
- 37 Iš pastarųjų svarstymų išplaukiantis aiškinimas, pagal kurį į dalyvavimą ilgalaikio veiklos nutraukimo programoje galėjo pretenduoti tik ūkininko statusą turintys asmenys, atitinka ir Reglamentu Nr. 2078/92 siekiamus tikslus.
- 38 Iš tiesų, kaip matyti iš šio reglamento 2, 10 ir 12 konstatuojamųjų dalių, juo buvo nustatyta Bendrijos pagalbos schema, kurios pagrindinis tikslas buvo reguliuoti žemės ūkio produktų gamybą (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Huber, C-336/00, EU:C:2002:509, 35* punktą).

- 39 Būtent toks buvo ilgalaikio veiklos nutraukimo programos, pagal kurią finansinė kompensacija būdavo mokama ūkininkams, kurie dėl su aplinka ir gamtos išteklių apsauga susijusių tikslų įsipareigojo ilgam laikui nutraukti žemės ūkio veiklą dalyje savo žemės ūkio paskirties žemės, tikslas.
- 40 Šiuo klausimu pažymėtina, kad 2003 m. rugsėjo 29 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1782/2003, nustatančio bendrąsias tiesiogines paramos schemų pagal bendrą žemės ūkio politiką taisykles ir nustatančio tam tikras paramos schemas ūkininkams bei iš dalies keičiančio Reglamentus (EEB) Nr. 2019/93, (EB) Nr. 1452/2001, (EB) Nr. 1453/2001, (EB) Nr. 1454/2001, (EB) Nr. 1868/94, (EB) Nr. 1251/1999, (EB) Nr. 1254/1999, (EB) Nr. 1673/2000, (EEB) Nr. 2358/71 ir (EB) Nr. 2529/2001, 2 straipsnio c punkte apibrėžta sąvoka „žemės ūkio veikla“, kuri apima žemės išlaikymą geros agrarinės ir aplinkosauginės būklės, negali būti remiamasi siekiant aiškinti Reglamentą Nr. 2078/92, nes ši sąvoka buvo apibrėžta norint atsieti pagalbą nuo žemės ūkio produktų gamybos, t. y. aplinkybėmis, kurios visiškai skiriasi nuo faktinių pagrindinės bylos aplinkybių. Iš tiesų, pastarosiomis aplinkybėmis pagalba dar būdavo skiriama iš esmės atsižvelgiant į gamybos mastą.
- 41 Iš pastarųjų svarstymų matyti, kad dalyvauti ilgalaikio veiklos nutraukimo programoje galėdavo tik tie asmenys, kurie iki tol užsiėmė žemės ūkio produktų gamyba.
- 42 Tokį aiškinimą patvirtina Sprendimo 2000/115 I priedas, pagal kurį „[v]isi kolektyvinės valdos partneriai, dalyvaujantys dirbant ūkio darbus, laikomi ūkio savininkais“, o žemės ūkio valda apibrėžta kaip „[t]echniškai ir ekonomiškai nepriklausomas, atskirai valdomas vienetas, gaminantis žemės ūkio produktus“.
- 43 Be to, nors Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad aplinkos tikslai priskiriami prie Reglamentu Nr. 2078/92 siekiamų tikslų, jis taip pat nurodė, kad aplinką labiau tausojančių gamybos būdų skatinimas, nors ir neabejotinai yra konkretus bendros žemės ūkio politikos tikslas, išlieka papildomas (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Huber*, EU:C:2002:509, 32 ir 36 punktus).
- 44 Šiomis aplinkybėmis negali būti teigiama, kaip tai daro *Agrooikosystimata*, kad vien Reglamente Nr. 2078/92 nurodytų žemės ūkio ir aplinkos tikslų įgyvendinimo pakanka, norint pateisinti tai, kad jame numatyta pagalba būtų skiriama kitiems asmenims, ne ūkininkams.
- 45 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, į pateiktą klausimą reikia atsakyti taip: Reglamentas Nr. 2078/92 turi būti aiškinamas taip, kad dalyvauti šio reglamento 2 straipsnio 1 dalies f punkte numatytoje ilgalaikio veiklos nutraukimo programoje galėjo tik tie asmenys, kurie iki tol užsiėmė žemės ūkio produktų gamyba.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 46 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikuso teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti tas teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (šeštoji kolegija) nusprendžia:

1992 m. birželio 30 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 2078/92 dėl žemės ūkio produktų gamybos metodų, suderinamų su aplinkos apsaugos reikalavimais ir kaimo kraštovaizdžio išsaugojimu, turi būti aiškinamas taip, kad dalyvauti šio reglamento 2 straipsnio 1 dalies f punkte numatytoje ilgalaikio žemės ūkio veiklos nutraukimo žemės ūkio paskirties žemėje programoje galėjo tik tie asmenys, kurie iki tol užsiėmė žemės ūkio produktų gamyba.

Parašai.